

Sygn. akt V Ua 23/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 października 2013 r.

Sąd Okręgowy w Słupsku V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Ewa Sławińska-Klamann

Sędziowie: SSO Radosław Buko (spr.), SSO Danuta Szykut

Protokolant: st.sekr.sądowy Zadrożna Katarzyna

po rozpoznaniu w dniu **29 października 2013 r.** w Słupsku

na rozprawie

sprawy z odwołania **H. K.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.**

o jednorazowe odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy

na skutek apelacji wniesionej przez pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Słupsku V Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 28 maja 2013 r. sygn. akt V U 258/12

I zmienia w części zaskarżony wyrok w ten sposób, że ustawowe odsetki od dnia 13 sierpnia 2012 r. zasądza od kwoty 4.760,00 zł (cztery tysiące siedemset sześćdziesiąt złotych), to jest kwoty stanowiącej dotychczas niewypłacone odszkodowanie za 7 % uszczerbek na zdrowiu z tytułu wypadku przy pracy,

II oddala apelację w pozostałym zakresie.

Sygn. akt V Ua 23/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 lipca 2012r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. przyznał ubezpieczonej H. K. jednorazowe odszkodowanie z tytułu długotrwałego uszczerbku na zdrowiu będącego następstwem wypadku przy pracy, jakiemu uległa w dniu (...). w wysokości 10.200 zł tj. za 15% uszczerbku.

Ubezpieczona H. K. wniosła odwołanie od powyższej decyzji do Sądu Rejonowego w Słupsku, wnosząc o ustalenie wyższego procentowego uszczerbku na zdrowiu. W uzasadnieniu wskazała, między innymi, że doznany uszczerbek jest uszczerbkiem stałym, mimo przebytej rehabilitacji jest osobą niepełnosprawną oraz, że lekarze orzecznicy ZUS nie uwzględnili wszystkich doznanych przez nią obrażeń.

Organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu wskazał, po przeprowadzeniu badań lekarskich i analizie dokumentacji Lekarz Orzecznik ZUS

orzeczeniem z dnia 01.06.2012r. orzekł, iż ubezpieczona doznała 15% długotrwałego uszczerbku na zdrowiu z tytułu wypadku przy pracy. Ubezpieczona skorzystała z prawa wniesienia sprzeciwu do Komisji Lekarskiej, która orzeczeniem z dnia 04.07.2012r. podtrzymała stanowisko Lekarza Orzecznika ZUS.

Na rozprawie dnia 26.02.2013r. **ubezpieczona wniosła** o zasądzenie odsetek od przyznanego odszkodowania od dnia wniesienia odwołania.

Pozwany organ rentowy wniósł o przekazanie w tym zakresie sprawy organowi rentowemu, albowiem ubezpieczona dotychczas takiego wniosku nie składała.

Wyrokiem z dnia 28 maja 2013 r. Sąd Rejonowy w Słupsku, V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych: zmienił w całości zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonej H. K. prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu 22% długotrwałego uszczerbku na zdrowiu doznanego wskutek wypadku przy pracy z dnia 30 listopada 2010 roku w wysokości 20% przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu wydania decyzji za każdy procent uszczerbku z ustawowymi odsetkami od dnia 13 sierpnia 2012 roku.

Powyższy wyrok został wydany w oparciu o następujące ustalenia faktyczne:

W dniu (...). H. K. uległa wypadkowi przy pracy. Ubezpieczona doznała urazu zmiążdżeniowego stopy lewej i stawu skokowego lewego. Była leczona wielokrotnie operacyjnie oraz rehabilitowana w systemie zamkniętym i otwartym. W okresie od 27.11.2011r. do 24.05.2012r. pobierała świadczenie rehabilitacyjne w wysokości 100% podstawy wymiaru. Po przeprowadzeniu badań lekarskich, Komisja Lekarska ZUS stwierdziła, że z uwagi na przebyty uraz zmiążdżeniowy lewej kończyny dolnej w obrębie stawu skokowego i stępu H. K. doznała 15% uszczerbku na zdrowiu spowodowanego skutkami wypadku z dnia 30..2010r. (nr pozycji tabeli uszczerbku – 162b). Decyzją z dnia 10 lipca 2012r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. przyznał H. K. jednorazowe odszkodowanie z tytułu długotrwałego uszczerbku na zdrowiu będącego następstwem wypadku pracy, jakiemu uległa w dniu (...). w kwocie 10.200 zł. – za 15% uszczerbku. Aktualnie H. K. zgłasza dolegliwości związane ze skutkami wypadku w postaci: bólu, puchnięcia nogi, ograniczenia ruchomości, zaburzeń czucia, dużych ograniczeń przy chodzeniu. W badaniu przedmiotowym ortopedycznym stwierdzono u H. K. chód utykający na kończynę dolną lewą, widoczną bliznę okolic ściągnięcia A., staw skokowy lewy grubszy o 1,5 cm od prawego, rozległe blizny i zniekształcenie w obrębie tkanek miękkich grzbietu stopy, przysrodka boku i tyłu z objęciem ściągnięcia piętowego, brak funkcji mm strzałkowych, brak czucia w obrębie pięty. Rozpoznano przebyty uraz zmiążdżeniowy lewej kończyny dolnej w obrębie stawu skokowego i stopy – co stanowi o 15% długotrwałym uszczerbku na zdrowiu (§ 162 b tabeli uszczerbku) oraz bliznowiec przykurczający ściągnięcia A. lewego, uszkodzenie tkanek okolicy ściągnięcia piętowego – zrosty i zmiany bliznowate (które obejmują również ściągnięcia mięśni strzałkowych, ograniczają ruchomość) – co stanowi o 7% długotrwałym uszczerbku na zdrowiu (§160 tabeli uszczerbku).

W wyniku wypadku w dniu (...). H. K. doznała długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 22%.

Uszczerbek stwierdzony przez organ rentowy nie odpowiada rzeczywistemu upośledzeniu czynności organizmu, ponieważ istniejący bliznowiec w okolicy ściągnięcia A. lewego powoduje dodatkowo 7% uszczerbku na zdrowiu.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd I instancji zważył, że w jego ocenie odwołanie H. K. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. jest zasadne i jako takie zasługuje na uwzględnienie. W niniejszej sprawie między stronami sporna był wysokość długotrwałego uszczerbku na zdrowiu wskutek wypadku przy pracy, któremu uległa ubezpieczona H. K. w dniu (...). Sąd pierwszej instancji wskazał, że zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. 2009r. Nr 167, poz. 1322) – zwanej dalej „Ustawą wypadkową” – ubezpieczonemu, który wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, przysługuje jednorazowe odszkodowanie. Za długotrwały uszczerbek na zdrowiu uważa się takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu na okres przekraczający 6 miesięcy, mogące ulec poprawie (ust. 3). Natomiast w myśl art. 12 ust. 1 Ustawy wypadkowej jednorazowe odszkodowanie przysługuje w wysokości 20 %

przeciętnego wynagrodzenia za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. W niniejszej sprawie Lekarz orzecznik ZUS orzekł długotrwały uszczerbek na zdrowiu w wysokości 15 %. Komisja Lekarska ZUS na skutek wniesienia przez ubezpieczoną sprzeciwu orzekła również o istnieniu 15% długotrwałego uszczerbku na zdrowiu spowodowanego skutkami wypadku przy pracy z dnia 30.11.2010r. Na podstawie tego orzeczenia Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydał decyzję, którą przyznał H. K. jednorazowe odszkodowanie z tytułu długotrwałego uszczerbku na zdrowiu będącego następstwem wypadku przy pracy, jakiemu uległa w dniu (...).

Dla rozpoznania niniejszej sprawy niezbędne było posiadanie wiadomości specjalnych, dlatego też Sąd Rejonowy dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z dziedziny ortopedii i traumatologii narządu ruchu.

Biegły stwierdził, dodatkowy uszczerbek na zdrowiu ubezpieczonej, nie uwzględniony przez organ rentowy w postaci bliznowca przykurczającego ścięgna A. lewego - co stanowi o 7% długotrwałym uszczerbku na zdrowiu (§160 tabeli uszczerbku).

Do powyższej opinii zastrzeżenia wniósł pełnomocnik organu rentowego.

Zarzucił, opierając się na stanowisku lekarza orzecznika, że ani lekarz orzecznik ZUS ani lekarze orzecznicy Komisji Lekarskiej ZUS badający ubezpieczoną nie stwierdzili patologii w obrębie ścięgna A.. Biegły ortopeda rozpoznał jedynie widoczna bliznę okolic ścięgna A. nie podając patologii w obrębie więzadła.

Biegły sądowy K. S. podtrzymał swoją opinię. Podał, że badaniem ortopedycznym stwierdził przykurcz ścięgna A., który nie był brany pod uwagę.

Na wniosek pełnomocnika ZUS Sąd dopuścił dowód z dodatkowej opinii biegłego lekarza ortopedy. Sąd uznał za uzasadniony w tym zakresie wniosek pełnomocnika ZUS zważywszy, że stan zdrowia ubezpieczonej konsultowany był w trakcie postępowania przed organem rentowym przez lekarza specjalistę – ortopedę, a zatem stanowiska lekarzy były sprzeczne ze sobą.

Kolejny biegły sądowy z dziedziny ortopedii i traumatologii narządu ruchu – M. K. - zaopiniował jak poprzedni biegły sądowy, uznając u ubezpieczonej dodatkowy uszczerbek na zdrowiu – w wysokości 7% - z §160 tabeli uszczerbku. Również zaopiniował o 22% długotrwałym uszczerbku na zdrowiu doznany przez ubezpieczoną w wyniku wypadku z 30.11.2010r

Opinie sądowo – lekarskie sporządzone zostały przez lekarzy specjalistów w oparciu o dokumentację medyczną znajdującą się w aktach ZUS, w aktach sprawy oraz o badanie ubezpieczonej.

W opinii biegli z zakresu ortopedii i traumatologii ruchu zaopiniowali, że w wyniku wypadku w dniu 30.11.2010r. ubezpieczona doznała długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w łącznej wysokości 22 %. Wskazali, iż uszczerbek stwierdzony przez organ rentowy nie odpowiada rzeczywistemu upośledzeniu czynności organizmu.

W ocenie Sądu pierwszej należało stwierdzić, że opinie te spełniają wymogi fachowości, rzetelności i logiczności. Wnioski zawarte w opiniach zostały uzasadnione w sposób jasny i przekonujący. Ponadto opinie zostały sporządzone przez lekarzy specjalistów, a zatem zawarte w nich twierdzenia są poparte specjalistyczną wiedzą na wysokim poziomie. Opinie są jednoznaczne, stanowcze i wzajemnie zgodne. W tym stanie rzeczy przedmiotowe opinie przyjmując należało za podstawę poczynionych w niniejszej sprawie ustaleń faktycznych co do stanu zdrowia ubezpieczonego.

Zważyć też należy, że zgodnie z art. 233 § 2 kpc opinia biegłych podlega ocenie sądu, ale w zakresie mocy przekonującej rozumowania biegłych i logicznej poprawności wyciągniętych wniosków. Sąd natomiast nie może wchodzić w zakres merytorycznej wiedzy biegłych. Sąd nie może nie podzielać merytorycznych poglądów biegłego (biegłych), czy zamiast nich wprowadzać własne stwierdzenia. Stanowisko Sądu w tym zakresie zgodnie jest z poglądem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 19.12.1990r., I PR 149/90,OSP 1991, nr 11-12,poz. 300.

Reasumując, Sąd pierwszej instancji uznał, że długotrwały uszczerbek na zdrowiu, doznany przez skarżącą w wyniku wypadku przy pracy z dnia (...). wynosi 22%. Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 477⁽¹⁴⁾ § 2 k.p.c Sąd zmienił w całości zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonej H. K. prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu 22% długotrwałego uszczerbku na zdrowiu doznanego wskutek wypadku przy pracy dnia (...). – w wysokości stanowiącej 20% przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu wydania decyzji – za każdy procent uszczerbku.

Sąd pierwszej instancji uwzględnił również żądanie zasądzenia odsetek.

Zgodnie bowiem z art. 15 ustawy wypadkowej przyznanie lub odmowa przyznania jednorazowego odszkodowania oraz ustalenie jego wysokości następuje w drodze decyzji Zakładu. Decyzje te, co do zasady ZUS wydaje w ciągu 14 dni od dnia:

- otrzymania orzeczenia lekarza orzecznika lub komisji lekarskiej
- wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Jeżeli w wyniku decyzji zostało ustalone prawo do jednorazowego odszkodowania oraz jego wysokość, Zakład dokonuje z urzędu wypłaty odszkodowania w terminie 30 dni od dnia wydania decyzji. Wydając orzeczenie w części dotyczącej odsetek Sąd miał na uwadze również wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2012r., II UK 250/11. Sąd Najwyższy wskazał, że w sytuacji wydania przez Zakład decyzji przyznającej prawo do jednorazowego odszkodowania po upływie terminu określonego w art.15 ust 2 ustawy z 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, do ustalenia jego wysokości powinna być przyjęta podstawa obowiązująca w dniu, w którym najpóźniej powinno nastąpić wydanie decyzji. Stosownie do art. 85 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, jeżeli Zakład – w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych – nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest zobowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego; nie dotyczy to wypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności.

Sąd pierwszej instancji uznał, że skoro organ rentowy nie wypłacił ubezpieczonej odszkodowania we właściwej wysokości i nie wypłacił go w terminie, chociaż dysponował pełną dokumentacją niezbędną do rozpoznania wniosku o jednorazowe odszkodowanie, ponosi odpowiedzialność za opóźnienie w wypłaceniu świadczenia. Taki też pogląd zajął Sąd Okręgowy w Słupsku w sprawie V Ua 27/12.

Decyzja w niniejszej sprawie została wydana w dniu 10 lipca 2012r., a zatem od dnia 11 sierpnia 2012r pozostawał w zwłoce ze spełnieniem świadczenia na rzecz ubezpieczonej. Ubezpieczona domagała się zasądzenia odsetek od dnia wniesienia odwołania, co nastąpiło w dniu 13 sierpnia 2012r., a zatem jej roszczenie w tym zakresie było zasadne.

Od wyroku apelację wywiódł pozwany. Wyrokowi zarzucił: naruszenie prawa materialnego, w szczególności art.12 ust.1 ustawy z dnia 30 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, poprzez przyznanie ubezpieczonej prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu 22% długotrwałego uszczerbku na zdrowiu doznanego wskutek wypadku przy pracy w dniu (...).r.

Podnosząc powyższe zarzuty pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd pierwszej instancji.

W uzasadnieniu pozwany podniósł, iż skoro ubezpieczona doznała długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości odpowiadającej 22% a za 15% odszkodowanie zostało już wypłacone to przyznana kwota winna wynosić 4760 złotych. Przyznanie skarżącej odsetek od przyznanej kwoty jednorazowego odszkodowania w ocenie organu rentowego winno również uwzględniać fakt wcześniejszej wypłaty przez organ rentowy kwoty 10 200 zł.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego organu rentowego zasługuje na uwzględnienie. Orzeczenie Sądu Rejonowego nie jest prawidłowe w zakresie zasądzonej kwoty odsetek i wymaga modyfikacji na drodze kontroli instancyjnej.

Na wstępie należy podnieść, że ustalenia stanu faktycznego dokonane przez Sąd I instancji są ustaleniami prawidłowymi, które Sąd II instancji czyni własnymi. Zaznaczyć też należy, że organ rentowy nie kwestionuje ustalonego w drodze postępowania przed Sądem Rejonowym wysokości uszczerbku na zdrowiu ubezpieczonej. W ocenie Sądu Okręgowego w trakcie postępowania przed Sądem Rejonowym zgromadzono pełny materiał dowodowy, który pozwolił na merytoryczne rozstrzygnięcie przedmiotowej sprawy.

Niemniej trzeba zauważyć, iż pomimo prawidłowej rekonstrukcji stanu faktycznego dokonanej przez Sąd Rejonowy korekty wymaga rozstrzygnięcie. Zdaniem Sądu Okręgowego redakcja zaskarżonego wyroku w sposób który nie zezwala na jednoznaczne ustalenie wysokości kwoty niewypłaconego jednorazowego odszkodowania jest chybiona, gdyż uniemożliwia odwołującemu się jednoznaczną ocenę rozstrzygnięcia. Odwoływanie się w wyroku z dnia 28.05.2013r. do wysokości przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu wydania decyzji należy uznać za nietrafne bowiem Sądowi w dniu zamknięcia rozprawy winna być znana wysokość przeciętnego wynagrodzenia obowiązująca w dniu 10.07.2012r. skoro została ogłoszona w monitorze polskim obwieszczeniem ministra pracy i polityki społecznej z dnia 28 lutego 2012 r. w sprawie wysokości kwot jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej w dniu 7 marca 2012 r. pod poz. 127. Nadto kwota ta nie była kwestionowana przez strony. Za nietrafne też należy uznać orzeczenie w przedmiocie ustawowych odsetek, albowiem skoro Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wypłacił ubezpieczonej kwotę 10 200 zł, przyznanie ubezpieczonej odsetek winno uwzględniać ten fakt i należało zasądzić odsetki od kwoty 4760 złotych, czyli od różnicy pomiędzy 15%, a 22% uszczerbku.

Z tych racji natury faktycznej i prawnej Sąd Okręgowy z mocy art. 386 § 1 k.p.c. zmienił w części zaskarżony wyrok w ten sposób, że ustawowe odsetki od dnia 13 sierpnia 2012 r. zasądza od kwoty 4.760,00 zł (cztery tysiące siedemset sześćdziesiąt złotych), to jest kwoty stanowiącej dotychczas niewypłacone odszkodowanie za 7 % uszczerbek na zdrowiu z tytułu wypadku przy pracy o czym orzekł jak w punkcie I sentencji.

Apelację w pozostałym zakresie uznano za niezasadną. Sąd Okręgowy w Słupsku nie podzielając stanowiska organu rentowego zawartego w wywiedzionym środku odwoławczym, na podstawie art. 385 kpc orzekł jak w pkt II sentencji wyroku.